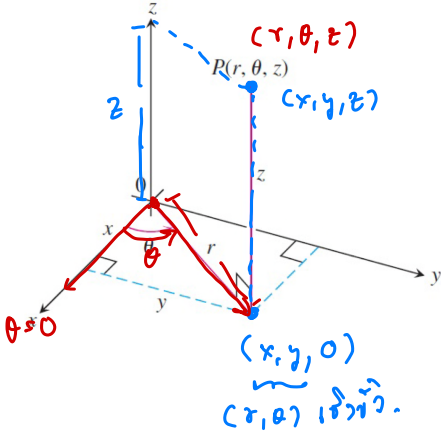

อินทิกรัลสามชั้นในพิกัดทรงกระบอก (Triple Integrals in cylindrical coordinates)

ทฤษฎีบทปริมาตรทรงกระบอก:

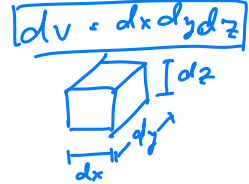
เปลี่ยน $(x, y, z) \rightarrow (r, \theta, z)$

ความสัมพันธ์:

$x = r \cos \theta$ $y = r \sin \theta$ $z = z$

$r^2 = x^2 + y^2$ $\tan \theta = \frac{y}{x}$ $z = z$

อินทิกรัล: ปริมาตร

$\iiint f(x, y, z) dV(x, y, z)$

$E(x, y, z)$

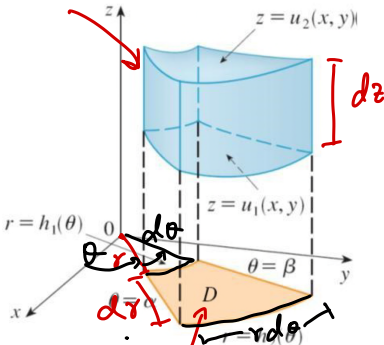
$F(r, \theta, z)$

$\iiint f(r \cos \theta, r \sin \theta, z) dV(r, \theta, z)$

$E(r, \theta, z)$

$r dr d\theta$

$dV = dz dA(r, \theta) = r dr d\theta$

$dA(r, \theta) \Rightarrow r dr d\theta$

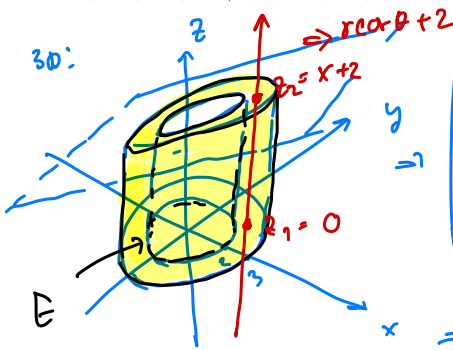
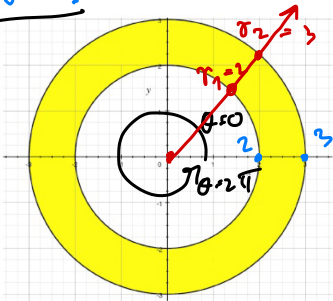
$\Rightarrow \int \int \left(\int f(r \cos \theta, r \sin \theta, z) dz \right) r dr d\theta$

$E(r, \theta, z)$

ตัวอย่าง 6.3.1 จงหาค่าของ $\iiint_E y \, dV$ เมื่อ E คือทรงตันที่ปิดด้านบนด้วยระนาบ $z = x + 2$ อยู่

เหนือระนาบ XY และอยู่ระหว่างทรงกระบอก $x^2 + y^2 = 4$ และ $x^2 + y^2 = 9$

proj. XY

$$\iiint_E y \, dV$$

$$\Rightarrow \int \int_{R(r,\theta)} \left(\int_{z=0}^{z=x+2} r \sin \theta \, dz \right) r \, dr \, d\theta$$

$$\int \int_{R(r,\theta)} \left(\int_{z=0}^{z=r \cos \theta + 2} (r \sin \theta) \cdot r \, dz \right) dr \, d\theta$$

$$\int_{\theta=0}^{\theta=2\pi} \int_{r=2}^{r=3} r^2 \sin \theta (z) \Big|_{z=0}^{z=r \cos \theta + 2} dr \, d\theta$$

$$\Rightarrow \int_{\theta=0}^{\theta=2\pi} \int_{r=2}^{r=3} (r^2 \sin \theta) [(r \cos \theta + 2) - 0] dr \, d\theta$$

$$\Rightarrow \int_{\theta=0}^{\theta=2\pi} \int_{r=2}^{r=3} r^3 \sin \theta \cos \theta + 2r^2 \sin \theta \, dr \, d\theta$$

$$\Rightarrow \int_{\theta=0}^{\theta=2\pi} \left(\sin \theta \cos \theta \right) \left(\frac{r^4}{4} \right) \Big|_{r=2}^{r=3} + (2 \sin \theta) \left(\frac{r^3}{3} \right) \Big|_{r=2}^{r=3} d\theta$$

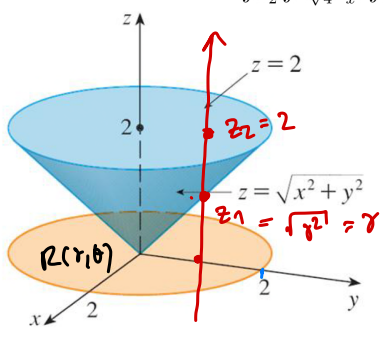
$$\Rightarrow \left[\frac{3^4 - 2^4}{4} \right] \left(\frac{\sin^2 \theta}{2} \right) \Big|_{\theta=0}^{\theta=2\pi} + 2 \left[\frac{3^3 - 2^3}{3} \right] (-\cos \theta) \Big|_{\theta=0}^{\theta=2\pi}$$

= ...

$$dv = r dz dr d\theta$$

ตัวอย่าง 6.3.2 จงหาค่าของ $\int_{-2}^2 \int_{-\sqrt{4-x^2}}^{\sqrt{4-x^2}} \int_{\sqrt{x^2+y^2}}^2 (x^2+y^2) dz dy dx$

3D:

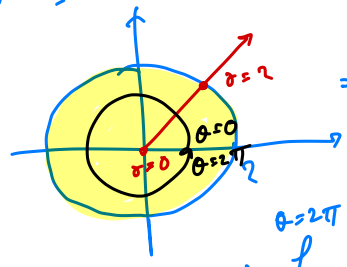
$$f(x, y, z) \Rightarrow f(\underline{r \cos \theta}, \underline{r \sin \theta}, z)$$

$$\int \int \int_{z=0}^{z=2} \underbrace{(r \cos \theta)^2 + (r \sin \theta)^2}_{r^2 (\cos^2 \theta + \sin^2 \theta)} r dz dr d\theta$$

$= 1$

$$\Rightarrow \int \int_{R(r, \theta)} \left(\int_{z=0}^{z=2} r^2 \cdot r dz \right) dr d\theta$$

proj. XY

$$\Rightarrow \int_{\theta=0}^{\theta=2\pi} \int_{r=0}^{r=2} \int_{z=0}^{z=2} r^3 dz dr d\theta$$

$$\Rightarrow \int_{\theta=0}^{\theta=2\pi} \int_{r=0}^{r=2} r^3 (z) \Big|_{z=0}^{z=2} dr d\theta$$

$$\Rightarrow \int_{\theta=0}^{\theta=2\pi} \int_{r=0}^{r=2} r^3 (2-r) dr d\theta$$

$$\Rightarrow \int_{\theta=0}^{\theta=2\pi} \left[\frac{2r^4}{4} - \frac{r^5}{5} \right] \Big|_{r=0}^{r=2} d\theta$$

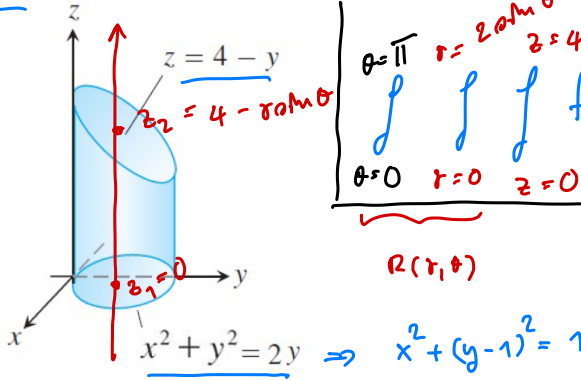
$$\Rightarrow \left[\left(\frac{2 \cdot 2^4}{4} - \frac{2^5}{5} \right) - 0 \right] (\theta) \Big|_{\theta=0}^{\theta=2\pi} = 2\pi \cdot 2^5 \cdot \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{5} \right)$$

$$= \frac{\pi \cdot 2^6}{20}$$

ตัวอย่าง 6.3.3 จงเขียน $\iiint_E f(x, y, z) dV$ ในรูปอินทิกรัลสามชั้นในพิกัดทรงกระบอก โดยไม่ต้อง

คำนวณค่า เมื่อ E คือทรงตันที่ปิดด้านบนด้วยระนาบ $z = 4 - y$ และอยู่ภายในทรงกระบอก $x^2 + y^2 = 2y$

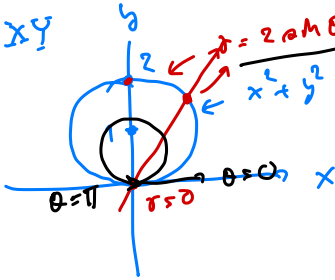
3D:

$$\int_{\theta=0}^{\theta=\pi} \int_{r=0}^{r=2\sin\theta} \int_{z=0}^{z=4-r\sin\theta} f(r\cos\theta, r\sin\theta, z) r dz dr d\theta$$

$R(r, \theta)$

proj. XY

$$x^2 + y^2 = 2y \Rightarrow (r\cos\theta)^2 + (r\sin\theta)^2 = 2r\sin\theta$$

$$\rightarrow r^2(\cos^2\theta + \sin^2\theta) = 2r\sin\theta$$

$$= 1$$

$$\rightarrow \underline{r = 2\sin\theta}$$